

Davorin Jenko

K njegovi stoletnici

(Dalje)

In zdi se mi, da se je Jenko vsega tega naučil ob zboru v »Slovenskem pevskem društvu«, kajti njegove pesmi so vse tako naše, tako globoko občutene, po vsebini vse neoporečne, po obliki preproste, tako polne miline, da zajamejo človeka z vso silo, ki se ji nikakor ne moreš ustavljati. Zborom so hvaležne, ker vse tako lepo zvene.

Poglejmo še malo v Jenkovo družbo in njegovo dobo! Prav tedaj so bile na Dunaju zelo razgibane politične razmere. Šlo je namreč za tako imenovani »oktoberski diplom« (20. oktobra 1860), ki naj bi uredil v Avstriji jezikovne in narodne razmere. Vsi narodi so tedaj tekmovali in si na vse kriplje prizadevali, da bi izsilili kar največ za sé. Ti boji so mobilizirali vse narodne sile in zbudili vse duhove. In kdo je bolj revolucionaren kot mladina. Zato razumemo, da je Jenko prijel »za meč« in zapel krepko »Hej rojaki, opasujmo uma svetle meče«, ki še danes vzdrži vsako kritiko i po krepki misli, globoki glasbeni invenciji in po popolni obliki. Žal je pesem, menda ker je v Aljaževi pesmarici, premalo znana in skoro potisnjena v kot. Moram pa odkrito reči, da smo jo, kolikorkrat in kjerkoli smo jo vzeli v roke, prav radi, z navdušenjem in zanosom peli in dosegli vedno izvrsten uspeh. Tudi pri letošnjem koncertu »Pevskega zbora pevovodij« je bila na sporedu in je vžgala.

Boljšo srečo uživa njegova »Naprej«, ki je postala naša narodna himna; ž njo smo v mladih letih izzivali napete Dunajčane, ž njo smo si dajali duška ob rojstvu nove narodne države, ž njo pojdemo tudi v boljšo slovansko bodočnost. Krepka je, krepka morda zato, ker je bila v besedah (bistveno) in melodiji spočeta od istega borca Davorina Jenka. Ko je namreč nekoč sedel v kavarni in čital nemški list, ki se je iz Slovencev norčeval, češ da jih je le peščica in da imajo nerazvit jezik, ki je bolj podoben jecljanju otrôk, kot jeziku zrelih ljudi, je bil v dno duše užaljen. Skočil je, vrgel časopis in odšel ven tja po širnem Dunaju. Kod vse je v besni jezi blodil, se niti sam ni vedel dobro spominjati, le to je vedel, da ga je slednjič zaneslo v gostilno »Pri jelenu« v Pratru prav, ko mu je dozorela v osnovi kitica in melodija. Brž si je oboje zabeležil na papir, kateremu je sam načrtal črtovje, in šel s to »robo« k pesniku Simonu Jenku. Skupno sta potem izoblikovala besedilo, kakršno imamo danes, in Davorin je dovršil še vse potrebne poprave na melodiji in harmoniji. Vse to se je izvršilo po njegovi lastni izpovedbi 16. maja 1860. Pesem je tako ugajala, da so jo v Jenkovem zboru kar siloma pograbili in že 22. oktobra istega leta pri »Besedi« peli.* Ker je bilo v zboru »Slovenskega pevskega društva« tedaj tudi več drugih Slovanov (Bol-

* Prvič je bila natisnjena v zbirki »Slovenske pesmi za četrerospeve, dvospeve, samospeve in klavir«. Zložil na Dunaju Davorin Jenko in posvetil presv. dr. J. J. Strossmayerju, utemeljitelju akademije jugoslovanske l. 1861.

garov, Rusov, Čehov in Poljakov), so pesem kar raznesli po Evropi. Če smemo verjeti poročilom našega najvestnejšega glasbenega zgodovinarja † dr. Mantuanija, so to koračnico igrale celo ruske vojaške godbe, ko so l. 1866. vkorakale na Češko in ko so pozneje deželo zapuščale; igrale so jo, po istih virih, tudi ruske godbe, ko so prišle v Plevno, Sofijo in Kars. Vse to je zgodovinar Mantuani črpal najbrže iz osebnih spominov skladatelja samega. Zakaj bi to ne bilo mogoče in res, če tudi težko verujemo.

S to himno-koračnico je storil Jenko kot pravi prorok in sekularni heroj narodu neizmerno uslugo. Kaj bi bili mi peli, s čim se navduševali ob rojstvu naše države, če nam ne bi bil Hajdrih (* 9. januarja 1842, † 5. januarja 1878) zložil 50 let prej Jadranskega morja in Jenko 60 let prej »Napreja«.

V one dni spada tudi rojstvo »Pobratimije«, »Mi vstajamo«, »Molitve«, »Zdravice« in nekaj drugih.

Z izrednim uspehom Jenkovih pesmi je rasel tudi njegov sloves. Ko se je l. 1862. mudil na Dunaju srbski skladatelj Stanković in iskal za cerkveno občino v Pančevu pevovodjo, so ga dunajski glasbeniki, med njimi celo ravnatelj Hellmesberger, opozorili na Jenka. Stanković se je začel z njim pogajati in uspeh pogajanj je bil, da je Jenko, ki je bil tedaj že opravil prvi državni izpit iz pravo-zgodovinskih ved, opustil nadaljevanje prava in je sprejel ponudbo, četudi iz previdnosti le začasno, poskusno, da bi se mogel takoj vrniti na Dunaj, če mu ne bi služba in delo prijala, in to še posebno tedaj, če mu ne bi nudili nič stalnega in zanesljivega.

Ta korak našega rojaka (v januarju 1863. l.) je bil gotovo drzen, kajti prav nič ni poznal razmer v Pančevu, šel je za slepo srečo v novi poklic, a imel je srečo: prav ta korak mu je odprl pot do onega odličnega delokroga, ki ga je pozneje imel, in do onega visokega mesta, ki ga je bil dosegel. Res se je s tem korakom odtrgal nam, odtrgal rojstni deželi, odtrgal iz kroga lastnega naroda, toda njegova naloga doli med bratskim narodom je bila zanj hvaležnejša, morda tudi primernejša njegovemu talentu in njegovi tvorni sili, gotovo pa tudi lepo blagoslovljena: saj je pletel srčne vezi med našim in srbskim narodom, ko je njihovi deci brenkal na našo liro in tako posredno in neposredno pripravljaj pot vezem, ki so nas pozneje tudi politično zvezale.

(Konec prihodnjič.)

Stoletnica Antona Foersterja

Dne 20. decembra 1937 bo preteklo 100 let, odkar se je rodil veliki glasbenik Anton Foerster, ki je bil po rodu sicer Čeh, a je vse bogastvo svoje umetniške muze izlil med nami, kajti živel je ves čas med nami in delal toliko in bil obče znan tako, da je o njegovem delu in o njegovih zaslugah odveč govoriti na tem mestu.

Odbor Pevske zveze je sklenil, da bo proslavil njegovo 100 letnico s primernimi koncerti po zborih in okrožjih, gotovo pa tudi vsaj z eno veliko zvezno skupno prireditvijo.

Zbore in okrožja opozarjamo že sedaj, naj mislijo na to in naj začno pripravljati sporede v tej smeri. Koncerti naj bi obsegali tudi kratko predavanje o Foersterju, oris njegovih izrednih zaslug in njegov pomen. Na sporedu pa naj bodo samo njegove pesmi. Moški

zbor more prevzeti sledeče pesmi: Planinska (Aljaževa pesmarica II., št. 14), Samo (Aljaževa I., št. 10, stara izdaja), Večerni Ave (Pevec VI., št. 4), Razbita čaša (Glasb. Mat.), Gorenjci (iz Gorenjskega slavčka), Povejte ve planine! (Pesmarica Glasb. Matice, III. izdaja, št. 12), Njega ni (Pesmarica Glasb. Matice, III. izdaja, št. 87), Umrli je mož, V brezupnosti in Spak v zbirkah Glasbene Matice. Mešani zbor naj si izbere izmed sledečih pesmi primernejše: Ah, ni li zemljica sladka! (Aljaževa pesmarica I., št. 49), Pevec (Aljaževa II., št. 55), Domovini (Aljaževa I., št. 50), Naše gore (Aljaževa I., št. 51), Ave Marija iz opere »Gorenjskega slavčka«, Ljubica in Z glasnim šumom s kora (Aljaževa pesmarica) iz zbirke Glasbene Matice. Ženski zbori pa morejo zapeti čisto preprosto, skoro v narodnem tonu zloženo žalost (Aljaževa pesmarica II., št. 55) in Dekle in lilija (Aljaževa II., št. 65). Če treba, bo preskrbela Pevska zveza note proti mali odškodnini. Kjer bi želeli govornika iz Ljubljane, bi mu morali povrniti potne stroške. Vsekako pa naj zbori v svojih nameravanih koncertih čimprej obveste Pevsko zvezo, da bo mogla — po potrebi — svetovati in v sili pomagati.

Kjer bo mogoče, naj prirede zbori tudi cerkvene koncerte Foersterjevih skladb, saj je bil on v prvi vrsti cerkveni skladatelj in so njegove zasluge na tem polju sekularne, vekovite. Kdor bi bil v zadregi za program, naj se obrne na Zvezo, da mu bomo sestavili primeren spored; mora pa navesti število pevcev in vobče zmožnost zbora v tehničnem oziru.

Naj ne bo zbora, ki se ne bi v tem letu s koncertom spomnil Foersterja.

Fr. Kramar:

Kakšne pesmi z napevi sem napisal med slovenskim narodom

(Dalje.)

74. Ne raste na polju, ne raste na vrh, (Dolenjska.)
75. Poglejte vinske gorice, * Kaj delajo bratec, sestrice. (Podgozd nad Igom.)
76. Le leasem, le leasem, sosedjje moji! (Uršna Sela na Dolenjskem.)
77. Oh tu je pač rejs, * Ta družba je imenitna. (Novomeška okolica.)
78. Lubi bratje in sestrice. (Dolenjska.)
79. Bog poživi gospodarja, * Ki nam dá vince brez dnarja! (Dolenjska.)
80. Kozarček je prazen, * Mi gremo pa narazen. (Ižanska.)
81. Lepo sta živela petelinčka dva. (Št. Jernej.)
82. Pijanec je vboga sruta, * Pijèn je vsaka m'nuta. (Vrbljenje pri Krimu.)
83. Pijane navadno pije, * Raszaja kakor zver. (Kot pri Igu.)
84. (Prepir med pijancem in njegovo ženo): Žri ga, žri ga p'janc po kravje. (Dol.)
85. (Prepir med pijancem in njegovo ženo): O ti grda štrama p'jana! (Matena.)
86. (Prepir med pijancem in njegovo ženo): O ti vboga p'jana šleva! (Matena.)
87. (Deset birtovskih zapovedi): Kaj t' jest revež čem začet? (Bohinjska Bistrica.)

c) Zdravice pobožne.

1. Tam stoji gorica, * Žegnana zemlica. (Ihan na Gorenjskem.)
2. Jest želim zapeti * Leta veseli glas. (Matena pri Igu.)
3. Preluba vinska trtica, * Čez morje si pripeljena. (Matena.)
4. Smo bratje vince pili, * K' je Jezus mimo šu. (Iška Loka.)
5. Večerja je pripravljena, * Za grešnika povabljen'ga. (Matena.)
6. Za bregom, za bregom * Ena ptič'ca leti. (Matena.)
7. O (Micka) pi, pi, * Pa druž'ga nali! (Matena.)
8. Mater' Božjo počastimo, * Mater' Božjo narpoprej! (Strahomer.)
9. Na sred' vel'čga altarja * Ena ptičica sedi. (Pijava Gorica.)
10. De b' dolgo živeli, * In srečo imeli! (Predole na Dolenjskem.)
11. Prileteva je drobna ptičica, * Letâ veseva grlica. (Ihan na Gorenjskem.)

12. Pimo ga vsak jen gvaž, * De b' biv Jezus pri nas. (Ihan na Gorenjskem.)
13. Vse svetnike počastimo, * Svet'ga (Pavla) narpopret! (Kicar.)
14. Meani nej zamê, * Meani nej zatê, * Mean' je za moj'ga Jezusa. (Dobropolje.)
15. Na miz' stoji en pisan glaž. (Dobropolje.)
16. Bog Oče je vstvaril visoke gorê. (Dolenjska.)
17. Kjer je Jezus in Marija, * Tam je lušna kompanija. (Dolenjska.)
18. Na svet'ga (Martina) mi kličemo. (Bohinjska.)
19. V nebesih je en lušten krej. (Dolenjska.)
20. Svet'ga Šentjanža žegen. (Štajerska.)
21. Ptička je priletela * Z dežele Štajerske. (Štajerska.)
22. Bog še poživi našo kompanijo! (Štajerska.)
23. O (Janez), pij, pij, * Pa druž'ga nalij! (Matena.)
24. Oh Noe, oh Noe, ta prvi s' ti biv. (Kleče na Gorenjskem.)
25. Zdej homo pil' Šentjanževca, * Za eno srečno rajžico.

Opomba: Zapisal sem tudi okoli 70 variant od svetnih in nabožnih zdravic.

Iz delovanja Pevske zveze

Pevčeve pesmarice — razprodaja. Odbor Pevske zveze razume krizo, ki še vedno leži kot mora nad našimi pevsкими zbori. Da od svoje strani pomore, kolikor ji razmere dopuščajo, je sklenil odbor razprodajo Pevčevih pesmaric po znižani ceni 5 Din za izvod. Ta cena pa velja samo za one naročnike, ki naroče in plačajo pesmarice do 15. decembra t.l. Pri večjem naročilu dovoljujemo primerne obroke, ki pa morajo biti vsi plačani do 15. januarja 1957, sicer velja znižana cena samo za one pesmarice, ki bi bile plačane do 15. decembra 1956, za vse ostale bo treba plačati po 12,50 Din. Priporočamo zborom in posameznim pevcem, da izrabijo to zadnjo priliko znižanih cen. Nekateri letniki se bližajo koncu, zato bržkone zamudnikom ne bo mogoče več ustreči.

PEVSKI TEČAJ V PTUJU

Pevski tečaj, ki ga je dne 2. januarja priredila Pevska zveza v Ptuj, je uspel nad vse pričakovanje. Udeležilo se ga je 17 organizatorjev, pevovodij in pevskih organizatorjev. Otvoril ga je mestni kapelnik Fras Ferdo s pozdravom vsem navzočim, nakar je zvezin pevovodja prof. M. Bajuk najprej razložil namen Pevske zveze, njeno dosedanje delo in uspehe; omenjal velike koncerte, uspešne tečaje, ki jih je že priredila po vsej Sloveniji, posebno one večdnevne ter opozoril na zvezino glasilo »Pevec«, ki zavzema danes najvažnejše mesto v naši glasbeni literaturi, ker zborom ni mogoče sestaviti koncertnega programa, da ne bi črpali iz njegovih prilog.

Ker so udeleženci sledili z izredno pazljivostjo, je priključil na ta referat nekaj bistvenih poglavij iz ritmike, ki je temelj vsaki glasbi. Žal se tako predavanje ne da uspešno podati v stisnjem času pol ure. Treba ga bo dobro obdelati pri dvodnevnem tečaju, ki se bo, kakor so vsi želeli, vršil poleti.

Popoldne je bila najprej na vrsti organizacija okrožja. Glavni referent je pojasnil nalogo pevskega okrožja, njegovo razmerje do Zveze in zborov ter bistveno osnovo njegove organizacije. Vsi udeleženci so se soglasno in navdušeno pridružili predlogu F. Frasa in so ustanovili Ptujsko pevsko okrožje s sedežem v Ptuj. V odbor so bili izvoljeni sledeči pevovodje: za predsednika Ferdo Fras iz Ptuja, za pevovodjo Petek Fr. iz Ptuja in za blagajnika Krepek Josip iz Vurberga. K okrožju so pristopili sledeči zbori: Sv. Bolfenk v Slov. goricah, Ormož, Vurberg, Sv. Marko, Ptuj (minoritski zbor), Sv. Andraž v Slov. goricah, Vel. Nedelja, Sv. Lovrenc, Juršinec, Sv. Urban pri Ptuj, Hajdina, Sv. Vid in Sv. Trojica v Haložah. Ostali pevovodje se bodo o pristopu pogovorili s pevci in se prijavili pozneje. Ko se je predsednik Fras zahvalil za zupanje in pozval pevovodje h krepkemu sodelovanju, je sledilo podrobno predavanje o sestavi dobrega koncertnega sporeda, ki je bilo dobro ilustrirano z nekaterimi zgledi in izkušnjami, ki si jih je nabral predavatelj pri raznih prireditvah Pevske zveze od njenega začetka do danes.

Ob sklepu so navzoči pevovodje, vsi vneti za skupen nastop, določili, naj bo prvi koncert novega okrožja dne 26. aprila v Ptuj. E.

TREBANJSKO OKROŽJE

Dne 12. junija je imelo okrožje svoj sestanek in svojo sejo v Trebnjem. Najprej so bili izvoljeni v okrožni odbor sledeči odborniki: za predsednika dekan Tomažič Ivan, za pevovodja in tajnika Ulaga Martin (Trebnje), za blagajnika Drago Strniša (St. Rupert). Po volitvah je predlagal zastopnik Zveze prof. Bajuk, naj bi okrožje priredilo koncert v spomin treh velikih mož, katerih 100 letni spomin smo obhajali lansko leto: to so Stritar in oba Jenka (Davorin in Simon). Predlog je

bil sprejet in določene za spored samo pesmi, ki imajo besedilo Stritarjevo ali Simona Jenka ali pa jih je uglasbil Davorin Jenko, in sicer: Davorin Jenko: Tiha luna, Laharnar (Simon Jenko) — Kadar mlado leto, Kocjančič (Stritar) — Popotna pesem, Premrl (Simon Jenko) — Z glasnim šumom s kora, Ant. Foerster (Simon Jenko) — Naše gore, Jenko — Lipa, Vodopivec (S. Jenko) — Ves dan je pri oknu, Parma (Stritar) — Mladi vojaki, Stritar — Koklja. Za skupno petje pa so bile sprejete sledeče pesmi: Jenko — Rokom in Molitev, Vodopivec — Ptici, Jenko — Na tujih tleh, Sattner — Po zimi iz šole in Premrl — Slovanska pesem. Koncert je bil dne 6. septembra v Trebnjem.

B.

DOMŽALSKO OKROŽJE.

Med pevskim tečajem v Grobljah so sklenili pevovodje domžalskega polja, da si ustanove lastno pevsko okrožje. Po soglasnem sklepu so se zbrali dne 28. avgusta na Homcu in ustanovili okrožje. Za predsednika je bil izvoljen Jerman Pavel starejši, organist na Homcu, zvesti delavec v Pevski zvezi od prvega začetka; blagajništvo je prevzel njegov sin Pavel, organist na Brdu, mesto pevovodje pa je za začetek prevzel zvezni pevovodja prof. M. Bajuk, ki je bil navzoč v imenu Pevske zveze.

Prireditve, okrožni koncerti bodo v pozni zimi ali v zgodnji pomladi, in sicer v Dohu, na Homcu, v Mengšu in v Grobljah, morda še kje v bližini. Za spored so postavili v spomin Foersterjeve 100 letnice sledeče njegove pesmi za skupno petje: Zalost za ženski zbor, Ah mi-li zemljica sladka, Naše gore, Pevec in Zdrava Marija iz Gorenjskega slavčka za mešani zbor ter Planinsko in Gorenjci iz Gorenjskega slavčka za moški zbor. Zbori, ki bi radi sodelovali, a se še niso priglasili, naj se priglasijo org. Grošlju v Dohu, ki je prevzel nalogo tajnika in organizatorja.

ŠENTJERNEJSKO OKROŽJE.

V nedeljo 17. maja t.l. popoldne se je vršil v župni cerkvi v Kostanjevici prvi cerkveni koncert šentjernejskega pevskega okrožja. Nastopili so cerkveni zbori iz Bučke, Kostanjevice, Rake, Skocjana in Šent Jerneja. Prepevali so same Marijine pesmi znamenitih slovenskih skladateljev. Obisk je bil nad vse pričakovano dober. Videlo se je, da ljudstvo ljubi lepo cerkveno pesem in jo rado posluša.

Koncert je otvoril domači kostanjeviški župnik, ki je vse pevske zборе, pa tudi vse udeležence prav toplo pozdravil ter pohvalno omenjal veliko požrtvovalnost naših pevcev. Prvi je nastopil mešani zbor iz Bučke pod vodstvom domačega organista Valenčaka. Zbor šteje 18 članov,

kar je za bolj majhno župnijo prav lepo število. Zapel je tri pesmi: Mav, Mati moja — Vodopivec, Kraljica maja — in Kimovec, Premila mati Zveličarjeva. Pri prvi pesmi se je precej čutilo, da vlada v zboru majhna nervoznost; je zbor pač prvi nastopil. Druga pesem je bila podana z lepo dinamiko; spremljava je bila premočna. Tretja pesem je bila pa kar dobra. Pohvalno moramo omeniti basiste. Zbor kaže lepe zmožnosti, ima veselje do petja.

Zbor z R a k e šteje 18 članov. Zapel je Mlinar-Cigale, Ave Marija — Kimovec, Večerni zvon — in Tomčevo Oj sončni maj. Zbor je dobro izvežban. Pri sopranu bi želeli več mladostne razgibanosti, lahkote in čistosti. Pri prvi pesmi je bil sopran kar premočan. Basi so krasni in močni zlasti v nizkih legah. Pri drugi pesmi izreka ni bila brez hibe. Vse tri pesmi so peveci dobro obvladali, kar se je poznalo pri čistih akordih in prehodih. Na dinamiko polaga zbor veliko važnost, le prehodi iz pp in ff so bili preostri. Zboru želimo vztrajnosti.

Mešani zbor iz Šk o c j a n a šteje 15 članov. Naj kar takoj omenimo, da smo pričakovali v toliki župniji večjega zbora; a povedali so nam, da je nekaj dobrih in zanesljivih pevcev odšlo k vojakom, nekaj pevk pa z doma. Zbor vodi organist Godec Franc. Zapeli so: Mav, Kako si nam draga — Hladnik, Zvonček čuj večerno-mili in Kimovčevo Sapica maja. Zbor ima čist in zvočen sopran. Izreka samoglasnika »a« ni čisto v redu; posebno se je to čutilo pri prvi pesmi. Tenor je bil prešibek; je bil najbrž samo eden, zato kar ni mogel do veljave. Druga pesem je bila premalo občutno zapeta. Premalo so pazili na pp. Zboru le želimo, naj ostanejo dosedanji peveci zvesti in vztrajni, pa naj dobe še novih moči.

Kot intermezzo je nastopil g. župnik od Sv. Križa, ki je v lepo zasnovanem govoru podal ob kratkem zgodovino Marijinega češčenja med Slovenci.

Po govoru je nastopil zbor iz št. J e r n e j a. Župnija je velika. Zbor šteje 25 članov. Pod vodstvom organista Škrjanca Janka je odpel: Sattner. O da bi se vrnil izgubljeni raj in Brezmadežni ter Laharnarjevo V sveto mesto nazareško je poromal mesec maj. Zboru se pozna, da ima zmožnega voditelja. Dinamika je bila prav dobra. Sopran svež, le preveč tremolira, alt je tu in tam tonil, tenoristi v višini odpovedo, pač pa so bili dobri basi. Brzina je bila večasih prenegla. Izreka je bila jasna in se ji prav nič ne pozna domače narečje zlasti pri »ie«.

Zadnji je nastopil zbor iz K o s t a n j e v i c e. Nastopilo je 40 članov. Pod vodstvom organista Gorenška Mirka je zapel mešani zbor Premrlovo Pred tvoj oltar, Kraljica maja — Kimovčevo Blažena neskončno lepa — ter moški zbor Bervar-

jevo Struna moja. Kostanjeviški zbor slovi že od nekdaj po lepem petju, moški zbor velja sploh za najboljšega v vsej okolici. Zato smo kar pričakovali, da tudi sedaj ne bo zmanjkalo. Vse tri pesmi so zapeli z lepo dinamiko in lahkoto. Glasovi se lepo prelivajo drug v drugega. Zlasti smo občudovali tenoriste in basiste. Tudi alt je lepo doneč in svež. Sopran lepo drži, le še več lahkote in svežosti bi želeli. Pri prvi pesmi je bil tenor-solist premočan za prostor, ki mu je bil odmerjen. Pri drugi pesmi zasluži bariton-solist vso pohvalo. Zbor je včasih premočan in bi mu priporočali, da bolj pazi na pp. Zboru se pozna, da je v večji roki.

In še so nam združeni zbori podali tri pesmi: moški zbor je zapel Kimovčev Morska zvezda, mešani pa Hladnikovo Je mrak končan in Premrlovo Marija. Slovencev kraljica ter pri blagoslovu Hribarjevo V zakramentu vse sladkosti. To je grmelo po cerkvi kot dosedaj skoro go-tovno še nikoli; saj je pelo 116 pevcev in pevk.

V dvorani je bil še kratek prijateljski sestanek, kjer so se organisti med seboj pogovorili in naredili načrt za naprej; pa tudi pevci so še zapeli par svetnih pesmi. Saj so taki sestanki potrebni, da se pevci med seboj podžigajo in navdušujejo za lepo petje. G. kaplan Kunstelj iz Škocjana se je pevcem zahvalil in jih vzpodbujal k napredku in vztrajnosti.

Vsi udeleženci so bili zelo zadovoljni in je splošna pohvala šla od ust do ust. Saj moramo vedeti, da so nastopili pevci in pevke, ki po večini pripadajo kmečkemu stanu, ki so čez dan zaposleni z obilnim poljskim delom, zvečer pa prihajajo k vajah. Koliko požrtvovalnosti je bilo treba, da so mogli nastopiti s toliko uglajenostjo! In plačilo za to »božji lonc«. Bodite prepričani, da znamo ceniti vašo požrtvovalnost in smo vam hvaležni.

Želimo, naj bi ne ostalo le pri tem koncertu, ampak naj bi se v doglednem času zopet našli v kaki cerkvi in imeli zopet priliko uživati lepoto naše cerkvene pesmi.

Udeleženec.

Pevski zbor organistov

Pevski tečaj je bil v dneh 17., 18. in 19. avgusta v Grobljah. Predobri gg. misijonarji so nam odstopili svoj dom nad vse gostoljubno in nam tako tečaj sploh omogočili. Vaje so bile v prostorni dvorani Prosvetnega doma, prenočišča je imela polovica udeležencev v Grobljah, druga polovica pa v šoli v Jaršah. Sam kraj s svojo okolico je kot nalašč ustvarjen za resno delo, kajti sveži zrak na širni planjavi krepi duha in ga dviga, izredno hladna dvorana nas je varovala nadležne poletne sopare, senčni park je nudil pa

JENKOVA PROSLAVA V CERKLJAH

Vrsto slavnosti, ki so se vrstile v spomin 100 letnice Jenkovega rojstva, je zaključilo slovesno odkritje doprsnega spomenika skladateljevega v Cerkljah dne 20. septembra t.l. Dopoldne je bila v veliki župnijski cerkvi slovesna sv. maša, pri kateri je imel primeren govor domačin župni upravitelj v Mostah Jenko. Petje je bilo ljudsko, le dva vložka, in sicer »Kerubinsko pesem« in »Blagoslovljen« iz Jenkove Liturgije sv. Janeza Zlatoustega so odpeli pod vodstvom dr. Kimovca štirje naši zbori, in sicer iz Cerkelj in Sp. Brnikov, Lahovč in Zaloga. Popoldne so bile najprej litanije z ljudskim petjem. Po litanijah pa se je razvrstil sprevod na prostor pred kaplanijo, kjer je čakal odkritja doprsni Jenkov kip. Ondi je predsednik pripravljalnega odbora dr. Kimovec najprej pozdravil vse navzoče goste, nakar je odpel moški zbor kranjskega okrožja Jenkovo »Molitev«, vodil je pevodja C. Mohor iz Kranja. Po petju je dr. Kimovec blagoslovil kip in govoril slavnostni govor, v katerem je orisal delo in pomen skladatelja domačina. (Dobesedno je naveden govor v »Slovenec« dne 22. septembra.) in odkril spomenik. Ko je domači župan prevzel spomenik v varstvo, je domača godba zaigrala »Naprej zastava Slave« in državno himno. Zopet se je uredil slavnostni sprevod, v katerem so bili zastopniki Nj. Vel. kralja, min. za vojno in mornarico, komandanta dravske divizije, podban dr. Majcen, nebroj zastopnikov kulturnih društev, pevskih zborov, za jugosl. pevski savez Z. Prelovec, za Pevsko zvezo preds. V. Lavrič, ognjegasci, šolska mladina in dolga vrsta domačinov in gostov. Sprevod je krenil k piramidi v Dvorje, ki jo je po kratkem nagovoru domačina blagoslovil dr. Kimovec, zbori kranjskega pevskega okrožja so zapeli »Tiha luna« in »Lipac«, godba je pa zaigrala »Strunam«. Po tem oficijelnem delu je bila v Dvorjah veselica, ki je zbrala veliko prijateljev lepe pesmi in častilcev skladatelja Jenka, čigar pesmi so zdaj-pazdaj zadonele iz veselih grl. B.

zelo pripraven prostor za oddih. Če še omenimo, da je bila hrana izredno okusna in poceni in da smo imeli prostrano, svetlo obednico, sem omenil s tem vse zunanje prilike.

V tako ugodnem položaju je bilo delo lahko in je v resnici teklo gladko izpod rok. Udeleženci, ki jih je bilo 54 in 4 ženske, so delali zelo vztrajno ves čas. Prvi dan, v ponedeljek, smo začeli ob 10 in vežbali do 15. popoldne pa od 17 do 19, ker je imel prof. Gröbming zelo zanimivo predavanje o napakah pri dihanju. Pre-

davatelj je obljubil, da bo pri prihodnjem tečaju predavanje nadaljeval.

V torek so trajale vaje od 8—12 in od 15—19, vmes je bil občni zbor, pri katerem je poročal odbor o tekočem delu. Na tem občnem zboru, ki je bil zelo živahen ob sodelovanju večine članov, se je zavest članov zelo poživila in poglobila in je bilo marsikaj koristnega sklenjenega. Vse kaže, da bodo pevci krepko skupaj držali in da se bo zbor še izpopolnil.

Tretji dan so bile vaje že na odru, ki se je izkazal za dvorano vred zelo akustičnega. Vaje sta vodila prof. Bajuk Marko in Tome Matija. Zvečer je bil koncert, ki je zbral občinstva za polno dvorano. O njem sledi posebno poročilo.

Pri prijateljskem sestanku, ki je sledil koncertu, se je zbral ves zbor v obednici in pozdravil v svoji sredi nekaj prijateljev, ki so se odzvali vabilu. Zabava je bila izredno živahna in dostojna in je razgibala in razmajala vsa srca v svetem

navdušenju za prelepo pevsko umetnost.

Zbor je imel vsako jutro v domači cerkvi sv. mašo, ki jo je daroval prof. Tome in jo je zbor poveljeval z ubranim petjem. V četrtek pa so poleteli pevci na Homec in peli tam pri društveni maši. Po kratkem prijateljskem sestanku so se židane volje razšli s trdnim sklepom, da se o božiču zopet zbero in pridobe med tem zboru kaj novih dobrih moči.

Tečaja, ki je uspel nad vse pričakovane lepo, sta se udeležila tudi dva odlična pevovodja in dobro znana organizatorja koroških pevskih zborov ter sta vzela, prepojena s svežim duhom, naše ideje s seboj, da bosta mogla ondi začeto delo uspešno nadaljevati.

Prihodnji tečaj bo, če ne bo preveč ovir, o božiču v Ljubljani in bo zbor tudi ob tej priliki priredil v bližini Ljubljane eden ali dva koncerta. Bog blagoslovi njegovo delo. B.

Nove skladbe

Vodopivec Vinko: 16 obhajilnih pesmi. Druga izboljšana izdaja. Ljubljana 1956. Izdal in opalografiral Roman Pahor, Dravljje pri Ljubljani. Cena partituri Din 20. Zbirka je namenjena najširšim pevskim krogom. V njej dobimo prikupne pesmi, ki jih bodo tudi boljši zbori radi izvajali; pa tudi za slabše zборе je preskrbljeno, ker je večina pesmi izvedljiva s skromnimi sredstvi. Pesmi bodo ugajale zlasti vsled pravilno in logično potekajočih melodij, v katerih ni nikake prisiljenosti. Tukaj je Vodopivec, ki je včasih skušal kreniti na druga pota, zopet našel samega sebe. — Ker so v zadnjem času samostojne izdaje cerkvenih skladb že skoraj prenehale, zato to zbirko tem rajši vsem toplo priporočamo. T

Vodopivec Vinko: 4 himne za obhod na praznik sv. Rešnjega Telesa. Marljivi skladatelj, ki ve, česa cerkveni zbori najbolj potrebujejo, jim je to pot poklonil štiri himne za procesijo sv. Reš. Telesa. Himne so jasno in pregledno zložene. Na nekaterih mestih čutimo majhne zastoje, sicer pa lepo tečejo. Zborom jih priporočamo. Stanejo samo Din 5.

Breda Šček: Druga cerkvena pesmarica za mladinske ali ženske zборе. Loče 1956. Cena Din 9.50. Zbirka obsega 18 zelo prikupnih pesmic. Na prvem mestu dobimo kar celo slovensko mašo v desetih delih na Meškovo besedilo. Druge pesmi so Marijine, evharistične, obhajilne, zadnja je namenjena prvoobhajancem. Porabno zbirko priporočamo! T.

Jožef Zazula: Rudno bilo! Pesmarica naših rudarjev. Založništvo: Maribor, Rošpoh 210. Izdajatelj je pesmarico na tihem cela leta, lahko rečemo desetletja

pripravljaj. Sam je pesnil besedila, poskrbel je za skladatelje in pesmarico, ko je končno dozorela, tudi sam izdal. Tako je najbrž rudarski stan pri nas prvi, ki se lahko postavi s svojo lastno pesmarico. Vsebinska je kaj obširna in bogata. V njej je na 80 straneh 59 pesmi, ki so jih zložili skladatelji: Adamič Karlo, Fajgelj, Foerster, Grum, Jobst, Mirk, Ocvirk, Premrl, Tome. Izbira je velika: ženski, moški, mešani zbori s klavirjem ali brez njega se menjavajo s solističnimi skladbami za različne glasove s spremljevanjem klavirja. Vasilij Mirk je celó pripeljal kantato »Rudarska družina« za mešan zbor s klavirjem. Menda ni prilike v težavnem rudarskem poklicu, ki je ne bi izdajatelj pri pesnitvi besedila imel v mislih. Skoraj bi se mi zdelo neprijetno, zbirko, ki ima plemenit in vzvišen namen, lajšati najbednejšemu med bednimi delavskimi stanovi njegovo trpljenje in mu nuditi urico oddiha, podvreči strogi kritiki. Izdajatelj, ki je sam izšel iz rudarske družine, najbolje pozna psihologijo rudarja. Pozna tudi nestrokovnjaku tuje rudarsko izrazoslovje, zato je včasih tuja njegova beseda. Rudar jo vendar razume in to zadostuje. Katere skladbe so pa kot skladbe dobre ali celo prav dobre, katere morda manj dobre in uporabne, to bo pa najbolje pokazala večletna raba pesmarice. Zbirka stane 80 Din. Naročiti jo je mogoče na dva načina: po poštni nakaznici na založništvo Rošpoh 210, Maribor, ali po položnici št. 258 Ljubljanske kreditne banke, podružnica Maribor, z oznako »Zerper«. Pesmarico, ki je bila z velikimi žrtvami izdana, stanu, ki mu je namenjena, toplo priporočamo. T.

Vurnik Matej: **Missa pro defunctis.** Za mešan zbor ali za en glas z orglami. Cena 16 Din. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni in pri skladatelju v Borovnici. Pri večjem naročilu pri skladatelju primeren popust. Vurnikov Requiem je doživel že drugo izdajo. Večina mlajši organistov tega lepega Requiema v prvi izdaji najbrž sploh ne pozna. Prva izdaja, ki je pošla že pred več leti, je pokazala, da skladba izredno dobro služi svojemu namenu. Saj je tudi zares porabna: slog je sicer enostaven, pa izčiščen in krepak, melodije in harmonije potekajo plemenito in naravno brez nepotrebnih sunkov in zastajanj. Posamezni deli se po značaju in izvedbi dobro ločijo med seboj. Skladba bo učinkovala, pa naj jo poje mešan zbor ali solist z orglami. Zborom jo priporočamo. T.

Breda Šček: **Slovenska maša** za mladinske ali ženske zbere na besedilo Ksaverja Meška. Loče pri Poljčanah. Cena 5 Din. Maša je popravljen ponatis iz »Druge cerkvene pesmarice« iste skladateljice. Lahka in kratka skladba bo mladinskim oziroma ženskim zborom dobrodošla.

Breda Šček: **Slovenska maša** za mladinske ali ženske zbere na besedilo Ksaverja Meška. Loče pri Poljčanah. Cena 5 Din. Maša je popravljen ponatis iz »Druge cerkvene pesmarice« iste skladateljice. Lahka in kratka skladba bo mladinskim oziroma ženskim zborom dobrodošla.

V obrambo naših zborov

V 1. številki »Pevca« je poročal urednik naših prilog sledeče (str. 8): »Pred nekaj dnevi je glasbeni referent naše radijske postaje ugotovil žalostno dejstvo, da zborovska glasba, oziroma reprodukcija iste stalno pada, za kar je radio najboljši barometer.« To ugotovitev moramo za naše zbere odločno zavriniti. Naše pevke, naši pevci pod požrtvovalnim vodstvom svojih

pevovodij pojo vedno vsaj tako pridno, kot so peli pred nekaj leti. Naši nastopi posamič in v skupnih zborih kažejo i živo zanimanje za petje, izredno lep napredek in izreden uspeh. Za nas ni barometer radio, kjer naši zbori, žal, ne sodelujejo. naš barometer so neštevilni koncerti po vsej banovini. In ta barometer stoji zelo visoko in se stalno dviga. B.

Udeleženci pevskega tečaja v Grobljah od 17. do 19. avgusta 1936.
V sredi preč. g. Ocepek, superior.

Izdajatelj: Pevska Zveza Vinko Lavrič v Ljubljani. — Urednik: prof. M. Bajuk v Ljubljani.
Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Maks Blejec.